

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

**FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY**

ORGANIZACE HUDEBNÍHO ŽIVOTA V KLATOVECH
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Linda Tomášková

Specializace v pedagogice, Popularizace hudební kultury

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Daniela Mandysová.

Plzeň, 2015

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla zde veškerou použitou literaturu.

V Plzni dne 15. dubna 2015

Poděkování

Děkuji vedoucímu své práce Doc. PaedDr. Daniele Mandysové, za konzultace a rady, které mi poskytla. Zároveň také děkuji všem, kteří mi věnovali svůj čas, důležité informace a materiály.

Obsah

Obsah	5
Úvod	6
1 Hudební dění v Klatovech v historickém kontextu	8
1.1 Klatovy za vlády Přemyslovců	8
1.2 Městská partikulární škola	9
1.3 Klatovské literátské bratrstvo	10
1.4 Hudba v předbělohorských Klatovech	11
1.5 Hudební život Klatov v 19. století	11
2 Kulturní a hudební instituce dnes	13
2.1 Městské kulturní středisko	14
2.1.1 Letní kino	14
2.2 Divadelní scéna	15
2.2.1 Historické ohlédnutí	15
2.2.2 Abonentní koncerty	16
3 Základní umělecká škola Josefa Kličky, Klatovy	17
3.1 Historie	17
3.2 Podíl ZUŠ na současném kulturním dění ve městě	24
3.2.1 Pěvecké sbory	24
3.2.2 Symfonický orchestr	25
3.2.3 Dechový orchestr mladých	25
3.2.4 Akce školy	26
4 Občanská sdružení, spolky	28
4.1 Smíšený pěvecký sbor Šumavan	28
4.2 Kolegium pro duchovní hudbu	32
4.3 Sbory na školách	33
4.3.1 Berušky	33
4.3.2 Karafiát	35
4.3.3 Ostatní pěvecké sbory	36
5 Současná nonartificiálně hudební scéna	37
Závěr	39
Resumé	40
Použité zdroje informací	41
Seznam příloh	42

Úvod

Tématem bakalářské práce je organizace hudebního života v Klatovech. Město Klatovy je mi blízké již od mládí, jelikož bydlím nedaleko ve městě Přeštice, a především proto jsem si zvolila toto téma. V této práci se pokusím nastínit kulturní a hudební dění od historie města až do jeho současnosti. Mým hlavním cílem bude, seznámit se a utřídit si veškeré kulturní složky, které zasahují nebo se významným způsobem podílí na hudebním dění ve městě.

V začátku své práce se věnuji hudební historii Klatov, která byla dle mého názoru velice pestrá. Důležitým poutem, jímž bylo možné připoutat širší lidové vrstvy k hlubší účasti na liturgii a vůbec na náboženském životě, byla v té době píseň.

V další kapitole se budu zabývat historií města za vlády Přemyslovců, které založil kolem roku 1260 Přemysl Otakar II. Na pravidelné šachovnicové půdorysné osnově na důležité pasovské obchodní cestě vedoucí do bavorského Straubingu a Pasova.

V mé práci bych dále zmínila Městskou partikulární školu. Činnost městské školy znamenala v těchto souvislostech nesmírně významnou položku v rámci budování dobrého jména města a jeho reprezentaci navenek. Městská škola a její personál měly povinnost zajišťovat hudební doprovod liturgických obřadů.

Následující kapitola je věnována Klatovskému literátskému bratrstvu. Hlavním smyslem existence předbělohorského bratrstva byl hudební doprovod liturgie v klatovském farním kostele. Za tímto účelem si také zdejší literáti během 16. století postupně pořizovali jednotlivé zpěvní knihy, které zároveň představují jediný pramen, na jehož podkladě je možné rekonstruovat vývoj klatovského bratrstva.

V páté a šesté kapitole popisují hudební dění v Předbělohorských Klatovech a hudební život ve městě v 19. století. Dále bych se chtěla v mé práci zabývat současnými kulturními a hudebními institucemi, které v Klatovech působí.

Další kapitola je věnována Základní umělecké škole Josefa Kličky v Klatovech. Škola byla založena pod názvem Městská hudební škola a poté byla přejmenována na Lidovou školu umění a je považována za jednu z hlavních kulturních činitelů města především v oblasti hudby. Také zde zmíním hudební soubory při ZUŠ Josefa Kličky.

V předposlední kapitole bych se ráda zabývala občanskými sdruženími a spolky, které působí v Klatovech. Na závěr svojí práce se budu věnovat současné nonartificiální hudební scéně v Klatovech, která má určitě co nabídnout. Práci jsem obohatila i o obrazové přílohy. Zdrojem, který mi byl velmi nápomocen při tvorbě této práce, jsou knižní publikace o tomto městě a další informace získané při návštěvě tamní ZUŠ Josefa Kličky.

1 Hudební dění v Klatovech v historickém kontextu

Důležité podněty pro transformaci západních Čech přinesla souvislá řada klášterních fundací. Ve srovnání s řídkým osídlením západních Čech v 10. století dochází v druhé polovině 13. století a v první polovině 14. století k dosídlení regionu hustou a poměrně stabilní sítí vesnic, měst a feudálních sídel.

Výrazem rozmachu je růst nových královských měst, která leží většinou na významných obchodních cestách do Bavorska a Saska. V celo českém měřítku západních Čech na rozdíl od hospodářství nehrály politicky výraznější úlohu.

Západní Čechy byly jakýmsi filtrem uměleckých impulsů, přicházejících zejména z franské a bavorské oblasti. Západní Čechy byly husitstvím výrazně poznamenány. Období hospodářského růstu i kulturního rozvoje nastalo v 16. století, což se projevilo v dalším růstu královských, ale i poddanských měst. Specifickým rysem západních Čech je rané pronikání humanismu, spojené zvláště s katolickou Plzní a její otevření vůči evropskému západu a jihu.

Důležitým poutem, jímž bylo možné připoutat širší lidové vrstvy k hlubší účasti na liturgii a vůbec na náboženském životě, byla píseň. Pěstovat duchovní píseň se doporučovalo tím více, že lid byl z doby husitské a reformační zvyklý na duchovní zpěv, tvořící podstatnou část tehdejší bohoslužby. V době pobělohorské sice upadala tzv. literátská bratrstva, jejichž starostí byla péče o dobrou úroveň duchovního zpěvu, ale již koncem 17. století došlo v některých místech k obnovení činnosti literátských bratrstev.¹

1.1 Klatovy za vlády Přemyslovců

Předchůdcem města Klatov byla stejnojmenná trhová osada v prostoru pozdějšího Klášterního předměstí dodnes nazývaném "Na Rybníčkách".

Předpokládá se, že součástí města byl také zaniklý královský hrad v prostoru jezuitské koleje jihozápadně od města, zmizel a o jeho bližší podobě doposud mnoho nevíme. Někteří badatelé kladou jeho polohu do míst bývalého dominikánského kláštera, podle patrné ostrožny, útvaru ohraničeného klesajícími stráněmi.

Královské město Klatovy založil kolem roku 1260 Přemysl Otakar II. Na pravidelné šachovnicové půdorysné osnově na důležité pasovské obchodní cestě vedoucí do

¹KUMPERA, Jan. *Dějiny západních Čech*. 1. díl od pravěku do poloviny 18. století, s. 41.

bavorského Straubingu a Pasova. Nejstarší písemná zmínka o Klatovech se nám dochovala v listině krále Přemysla II. Klášteru kladrubskému z 27. 12. 1253.

Na počátku 15. století působilo v Klatovech 12 dominikánů. Z klášterní knihovny, jež byla nepochybně nejvýznamnějším knižním fondem ve středověkých Klatovech, se dochoval kodex z poslední třetiny 13. století, sepsaný dvěma tamními dominikány Jindřichem a Mikulášem. Úroveň knižní kultury 16. století reprezentují kancionály, mimo jiné Latinský graduál a Český kancionál (tzv. klatovský), pořízené pro klatovský literátský sbor.²

1.2 Městská partikulární škola

Ekonomická prosperita města od dvacátých let 16. století zajistila v Klatovech vhodné podmínky pro rozvoj vzdělání. Pozitivní důsledky měla v tomto směru jistě také generační proměna v Klatovech ve třicátých až čtyřicátých letech, která nejenže částečně obměnila spektrum zdejších rodů, ale zejména s sebou přinesla zvýšený důraz na kulturu, vzdělání a reprezentaci. Činnost městské školy pak v těchto souvislostech znamenala nesmírně významnou položku v rámci budování dobrého jména města a jeho reprezentaci navenek. Městská škola a její personál měly povinnost zajišťovat hudební doprovod liturgických obřadů. I když oficiálně byl správcem hudebního kůru v kostele školní rektor, byl kůr klatovského farního kostela hlavním působištěm školního kantora. Výchově v hudbě a zpěvu byla na škole věnována značná pozornost. O velmi solidním hudebním vzdělání, poskytovaném klatovskou partikulární školou, vypovídá také skutečnost, že v roce 1606 se žáci zdejší školy zatoulali do Přelouče a do Prahy, kde byli přijati jako pomocníci ve zpěvu. Potulky zavedly klatovský školní dorost i do jiných měst. Tak v devadesátých letech 16. století je jejich přítomnost podvkrát doložena ve Stříbře, kde pokaždé od místních obdrželi koledu, vykoupenou pravděpodobně jejich pěveckou produkcí.³

Žáci městské partikulární školy představovali významný element klatovského společenského života. Krom rozličných pěveckých produkcí v kostele, na radnici, v měšťanských domech i v plenéru pořádali mnohdy v doprovodu svého kantora rozličné koledy spojené mnohdy s rozmařilými průvody, zejména na sv. Řehoře, patrona

² VÁŇOVÁ, Ladislav a Zdeněk PROCHÁZKA *Klatovy (město)*. ISBN 80-86125-18-1.s.11 - 12.

³ SÝKOROVÁ, Lenka a Vít ASCHENBRENNER. *Klatovy*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2010, ISBN 978-807-4220-180. s. 191.

koledujících (12. března) či sv. Mikuláše (6. prosince). Nejbujnější oslavy byly zřejmě spojeny s masopustním veselím, kdy žáci pořádali masopustní průvod, zvaný v Klatovech *cassatum*.⁴

1.3 Klatovské literátské bratrstvo

Klatovské literátské bratrstvo bylo založeno počátkem 16. století. Sestávalo ze dvou kůrů, latinského a českého. Disponovalo dvěma velkými zpěvníky a dalšími zpěvními knihami, také mělo slušné majetkové zázemí a v neposlední řadě velmi dobré hudební kontakty. Klatovští literáti měli za úkol doprovázet liturgickým zpěvem bohoslužby ve farním kostele v době, kdy církev v důsledku husitských válek nebyla schopna zajistit liturgickou hudbu z vlastních zdrojů. Do bratrstva mohl vstoupit každý osobně svobodný měšťan, avšak jen mužům s dobrým hlasem byla umožněna participace na liturgickém zpěvu v kostele. Literátský soubor nebyl příliš velký, tvořilo jej běžně 8 - 12 zpěváků, při zpěvu polyfonie zpívali dva až tři v hlasu, výjimkou nebylo ani sólové obsazení, popřípadě také výpomoc nebo náhrada chybějícího hlasu nástrojem.

Hlavním smyslem existence předbělohorského bratrstva byl hudební doprovod liturgie v klatovském farním kostele. Za tímto účelem si také zdejší literáti během 16. století postupně pořizovali jednotlivé zpěvní knihy, které zároveň představují jediný pramen, na jehož podkladě je možné rekonstruovat vývoj klatovského bratrstva. V případě klatovských literátů se jedná o latinský graduál z roku 1537, monumentální český kancionál viz [Příloha č. 1] z roku 1560, další dva kancionály z let 1587, 1590 a komplet hlasových knih, přičemž zejména v prvních dvou případech symbolizují zpěvní knihy završení určité fáze vývoje bratrstva.

Skutečný repertoárový vrchol klatovského bratrstva v předbělohorském období představuje sada původně pravděpodobně osmi hlasových knih obsahujících polyfonní zhudebnění vesměs mešních textů (*ordinaria*, *propria*, *moteta*), opisované postupně v letech 1585 - 1605.⁵

⁴ SÝKOROVÁ, Lenka a Vít ASCHENBRENNER. *Klatovy*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2010, ISBN 978-807-4220-180. s. 191 - 194.

⁵ SÝKOROVÁ, Lenka a Vít ASCHENBRENNER. *Klatovy*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2010, ISBN 978-807-4220-180. s. 197 - 201.

1.4 Hudba v předbělohorských Klatovech

Významnou osobností v době husitské byl tábořský kněz Jan Čapek, který zde působil na farním kostele. Tento kněz se proslavil písněmi Nuž křesťané viery pravé, Ve jménu Božie počněme a Dietka Bohu zpievajme. Podle některých teorií je Jan Čapek autorem písně Ktož sú božie bojovníci. Kostelní kůr farního kostela měl chór český a německý.

S rostoucí zámožností renesančního města stoupaly také nároky na jeho reprezentaci. Jednou z jejích důležitých složek byla též instrumentální hudba realizovaná během liturgických slavností ve farním kostele i v profánním prostředí městské radnice nebo v plenéru. O instrumentalistech působících v předbělohorských Klatovech se však zachovaly pouze torzovité zprávy. Významnou úlohu během svátečních bohoslužeb plnily varhany. Ty byly pravděpodobně z farního kostela odstraněny v rámci tábořských reforem v první polovině 15. století. Za utrakvistické farní správy však byly do kostela zřejmě instalovány zpět.

1.5 Hudební život Klatov v 19. století

V 19. století navštívil Klatovy několikrát Josef Kajetán Tyl se svojí divadelní společností. Poprvé to bylo v roce 1829 s Hilmerovou společností. Druhá návštěva J. K. Tyla s divadlem se uskutečnila v září 1845, to zde společnost předvedla na jevišti divadla v bývalém jezuitském semináři Tylovu činohru Paní Marjánka, matka pluku. Třetí návštěva proběhla v roce 1852, tentokrát přijel Tyl do Klatov již s vlastní divadelní společností.

Roku 1840 se do Klatov kvůli vzdělání svých dětí přistěhoval s Otina Leopold Eugen Měchura 1804 - 1870, vzděláním právník a bratr Palackého manželky Terezie, který od roku 1824 působil na klatovském magistrátu. Jeho osobou ožil hudební i divadelní život v Klatovech. "V Klatovech byly tehdaž podmínky k pěknému hudebnímu životu nejpříznivější. Žil tam tehdy výborný učitel zpěvu na gymnáziu, městský kontribuční účetní Filip Kreuss, děkan František Jelínek (housle), chrámová hudba, tenorista a vojenský kapelník Josef Eile, violoncellista Filip Schinwecker, varhaník Josef Procházka kapelník husarské hudby a barytonista Josef Kamenec, sopranistka Julie Firkasová," napsal později A. V. Šmilovský. Všichni tito lidé patřili k Měchurovu hudebnímu okruhu. Pěstovala se zde komorní i orchestrální hudba. V šedesátých letech vznikaly Měchurovo skladby jako Štědrý den. Prostřednictvím svého syna Viktora, který se oženil s dcerou

MUDr. Jana Nausche Františkou, byl spřízněn Měchura také s hudební rodinou Kličků. Největší hudební nadání podědil nejvíce jeho syn Josef Klička, který studoval na pražské konzervatoři, absolvoval varhanní školu. Kličkův předchůdce za varhanami děkanského chrámu byl již zmíněný Josef Procházka, absolvent pražské varhanické školy a učitel hudby. Jeho syn JUDr. Ludevít Procházka se během svého pražského života přátelil s Bedřichem Smetanou, Antonínem Dvořákem i knížetem Rudolfem Taxisem, díky jehož pomoci založil první český pěvecký spolek Hlahol. Psal rovněž hudební kritiky. Roku 1789 se Ludevít Procházka přestěhoval se svou manželkou operní pěvkyní Martou Reisingerovou do Hamburku, kde jeho paní získala angažmá. Ludevít Procházka rovněž komponoval (Osířelo dítě, Teče voda proti vodě). Už v roce 1859 přinesl místní časopis zprávu, že pan Ludevít Procházka zamýšlí v Klatovech založit pěvecký spolek. Spolek Šumavan byl však založen až o dva roky později pod vedením ing. Petra Jirgase. K zakladatelům sboru patřil i profesor gymnázia A. V. Schmilauer, Mansvet Klička, samozřejmě i Ludevít Procházka. V roce 1863 se vedení sboru ujal Mansvet Klička. Spolek byl velmi činný, už v roce 1864 o něm pochvalně psal místní týdeník.

Po zemřelém Mansvetu Kličkovi se stal ředitelem kůru Jan Talich, který převzal i vedení sboru Šumavan. Do hudebního dění ve městě se zapojili jeho synové Jan Talich ml., absolvent klatovského gymnázia a violoncellista, a také Václav Talich, pozdější světoznámý dirigent.⁶

Míst, ve kterých probíhal během 19. století v Klatovech kulturní a společenský život, bylo mnoho. Prvním sálem, kde se konaly koncerty a divadelní vystoupení, byl velký sál radnice. Ten takto fungoval již od 18. století. Podobný účel plnil divadelní sál, který byl zřízen taktéž během 18. století po zrušení jezuitské koleje. Třetím významným divadelním sálem byl sál v hotelu Menšík. Pěvecké, taneční bály, zábavy a vystoupení hudebních souborů se konaly také v sále hotelu Střelnice. Tytéž zábavy, ale také plesy, byly pořádány v sále restaurace Villa. Další sál, tentokrát menší, se nacházel v restauraci Živnostenská beseda, nazývané později podle kulturního spolku, který tam prováděl svoji činnost, tedy Měšťanská beseda. Menší sál byl také v hostinci U Koule. Roku 1907 byla otevřena sokolovna a velká část kulturního života se přenesla právě sem.

⁶ SÝKOROVÁ, Lenka a Vít ASCHENBRENNER. *Klatovy*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2010, ISBN 978-807-4220-180. s. 351 – 353.

2 Kulturní a hudební instituce dnes

V dřívější době bylo Okresní kulturní středisko hlavní kulturní institucí v Klatovech. Zaniklo roku 1992 a nahradilo jej Městské kulturní středisko Klatovy. Další významnou dřívější institucí Klatov byla Sokolovna, kde se konaly plesy, koncerty a různá další představení. Určitě musím zmínit i kavárnu Slavie, kde se odehrála celá řada hudebních koncertů. Dále sem patřil např. Hotel Centrální nebo Hotel Rozvoj.

V posledních letech patří mezi významné hudební objekty např. rockový bar „Pod věží“, kde se ale i dříve konaly hudební aktivity. Další oblíbenou hudební institucí byla „Villa“, ve které se i v minulosti konaly různé společenské akce. V roce 2000 se toto středisko stalo vyhlášenou Klatovskou diskotékou, hostilo mnoho významných hudebníků a pořádaly se zde i rockové koncerty. V tomto objektu byl ještě jeden malý klub, kde se podle dostupných informací konaly hudební jamy. Roku 2010 byl provoz tohoto vyhlášeného střediska ukončen. Také bych chtěla zmínit hudební klub „Metro“, který zde fungoval do roku 2006, převážně se tu odehrávaly rockové koncerty.

Kulturní dům Klatovy neboli lidově „Družba“ je nejvýznamnější institucí hudební scény ve městě. Působí zde Stálá divadelní scéna a pořádají se zde důležité kulturní události, jako jsou plesy, přednášky a koncerty. Kulturní dům se začal stavět roku 1973 a dokončen byl roku 1983. Tato reprezentativní budova obsahuje velký sál s hledištěm a zázemím pro účinkující dále se zde nachází galerie a druhý malý sál. KD sloužilo k přivítání všech nejvýznamnějších návštěv předáváním ocenění.⁷

Další hudební institucí v Klatovech je kavárna s názvem Jednorozec, kde se o víkendech pořádají hudební koncerty různých žánrů a interpretů. Konají se zde i výstavy výtvarných prací.

V současné době je, podle mého názoru, nejvyhledávanější hudební institucí Music Club Střelnice. Pořádají se zde pravidelně diskotéky a také koncerty hudební skupin. Tento objekt obsahuje i restauraci a bowling. Od roku 2012 zde také působí nově zrekonstruovaný Music club U Košile, který hostil taková jména hudebních kapel, jako jsou Děda Mládek Illegal Band nebo Rybičky 48.

Samozřejmě nemůžu opomenout klatovské kostely, kterými jsou Jezuitský kostel

⁷ Kulturní dům. *Městské kulturní středisko* [online]. 2012 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.mksklatovy.cz/mkskt/kulturnidum.asp>

Neposkvrněného Početí Panny Marie a sv. Ignáce, arciděkanský kostel Narození Panny Marie a dominikánský kostel sv. Vavřince. Zde se pravidelně konají sborové koncerty. V neposlední řadě bych chtěla zmínit sál klatovské radnice, sál Základní umělecké školy a sál Vlastivědného muzea Dr. Hostaše, kde se občas koná nějaká hudební akce.

2.1 Městské kulturní středisko

Městské kulturní středisko se velkou částí podílí na hudebním životě města Klatov. Tato instituce je příspěvkovou organizací a její činnost je velmi obsáhlá. Organizuje například besedy, semináře, kurzy, vzdělávací programy, výstavy atd. Zajišťuje provoz Černé věže a zabezpečuje provoz Letního kina a Kina Šumava, zajišťuje rovněž provoz Kulturního domu, a to jednak pořádáním vlastních akcí a také jeho pronajímáním. Je pořadatelem Národního šampionátu ČR v mažoretkovém sportu, festivalu Dechovky a spolupracuje na festivalu Jazz bez hranic. V budově Kulturního domu rovněž po zastřešení atria vznikla galerie, kde pravidelně probíhají výstavy pro veřejnost. Kromě dokumentárních anebo výtvarných výstav se zde rovněž prezentují zájmové organizace a kluby. Městské kulturní středisko sídlí v Kulturním domě Klatovy.⁸

2.1.1 Letní kino

Dne 16. července 1960 byl slavnostně zahájen provoz letní kina v Klatovech. Kino vzniklo podle návrhu architekta Václava Pirnera na prostranství tehdejší zahrady "Na Střelnici". Promítací kabina byla nejprve vybavena promítačkami východoněmecké výroby Dresden D2 s obloukovými lampami a vodním chlazením. Teprve v 80. letech se nainstalovaly promítací stoje s xenonovými výbojkami, které měly výkon odpovídající velikosti letního kina. První film, který mohli diváci zhlédnout, byl francouzský dobrodružný film Tamango. Předlohou k natočení filmu byla povídka Prospera Meriméa, která pojednávala o vzpouře na otrokářské lodi. Šlo zároveň o první širokoúhlý film promítaný v Klatovech. V kině Šumava se totiž diváci širokoúhlých filmů dočkali až v roce 1969.

Kino promítalo nepřetržitě do roku 2012. Celková návštěvnost se v posledních letech pohybovala mezi 3 až 4 tisíci diváků za sezónu. Nejvyšších sezónních návštěvností dosahovalo letní kino v 80. letech, kdy návštěvnost přesahovala i 200 000 diváků ročně. Po

⁸ O nás. *Městské kulturní středisko* [online]. 2012 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.mksklatovy.cz/mkskt/fr.asp?tab=mkskt1&id=265&burl=&pt=MK>

padesáti letech došlo k celkovému opotřebení letního kina, už nestačily částečné opravy a bylo potřeba rozhodnout, co se bude dít s letním kinem. Město Klatovy podalo několik žádostí o dotace z evropských fondů. Díky regionálnímu fondu ROP NUTS II Jihozápad se nakonec podařilo v dubnu 2013 dotaci získat.

Současné letní kino je staré 51 let a žádné významnější rekonstrukce anebo opravy se tam nedělaly. Za posledních 15 let se tu a tam něco natřelo, vyměnilo nějaké prkno na lavici anebo se změnila konstrukce, která drží plátно. Teď už je kino nebezpečné a bez rekonstrukce by nemohlo sloužit dál veřejnosti. Poslední akcí, která se v kině uskutečnila, byl květnový Majáles. Kompletní opravy a doladění technického vybavení by kino mělo zahájit činnost v letních měsících roku 2015.⁹

2.2 Divadelní scéna

2.2.1 Historické ohlédnutí

První divadelní sál vybudoval v Klatovech jezuitský řád ve třetím patře gymnaziální budovy za jezuitským kostelem. Od konce 18. století se v Klatovech objevovaly hostující kočovné herecké společnosti. Tyto společnosti musely mít od úřadů povolení k provozování divadla, která určovala i v jakém jazyce a na jakém území bude hráno. Hrál se německy, a to nejčastěji v sálech hostinců U bílé růže na náměstí, U černého orla na rohu Pražské a Křížové ulici či v hostinci U zlaté koule na náměstí. Účinkoval zde například společnost Augusta Fuggera, Jana Antonína Winda, Josefa Siegeho. Ovšem také Klatovští chtěli hrát divadlo, a tak si roku 1819 zažádala o povolení společnost divadelních ochotníků, která chtěla svá představení, jejichž výtěžek by věnovala na dobročinné účely. Mezi zakladateli byli Jakub Nausch, Antonín Nausch, Antonín Wisinger, Ondřej Ruprecht a další.¹⁰

V současné době se klatovské divadlo nachází v centru města a postaveno bylo v roce 1920. V letech 1968 – 1970 prošlo rozsáhlou rekonstrukcí. Jejím zřizovatelem je Plzeňský kraj. Konají se zde divadelní představení, koncerty vážné hudby, klubová představení,

⁹ Historie letního kina. *Geocaching* [online]. 2000 - 2015 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: http://www.geocaching.com/geocache/GC5GBBC_letni-kino-klatovy?guid=2b3a47de-08d4-4ce8-bbfd-30162d27d09a

¹⁰ SÝKOROVÁ, Lenka a Vít ASCHENBRENNER. *Klatovy*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2010, ISBN 978-807-4220-180. s. 353 – 355.

divadelní představení a koncerty pro děti a mládež, pohádky pro rodiče s dětmi, koncerty populární i dechové hudby. Při tomto divadle působí také Klub přátel divadelního umění, ochotnický spolek ZA OPONOU a Kruh přátel hudby. Stálá divadelní scéna působí i v Horažďovicích a Sušici. Dalšími činnostmi SDS je zabezpečování reklamy, propagace a předprodej vstupenek na všechny akce, které pořádá. Dle výroční zprávy 2014 pořádala Stálá divadelní scéna 139 akcí, z toho 117 vlastních. 13.1.2014 ve spolupráci se Základní uměleckou školou J. Kličky Klatovy uspořádala muzikálovou hudební show „Hříšný tanec“. Tento projekt měl mezi veřejností obrovský úspěch. 18. a 19.3.2014 dále uskutečnila ve spolupráci se Základní uměleckou školou J. Kličky 5 výchovných pořadů Jaroslava Uhlíře a muzikantů ze ZUŠ Klatovy a také zábavný pořad Jaroslava Uhlíře s kapelou pro veřejnost.¹¹

2.2.2 Abonentní koncerty

Předplatitelské skupiny divadla jsou děleny na 4 divadelní (z toho dvě v Klatovech a po jedné v Horažďovicích a Sušici), dále 1 skupinu klubovou, 1 koncertní a 1 pro rodiče s dětmi. Předplatné koncertů K/1 Klatovy na sezónu 2014/2015 činilo 720 Kč za 6 titulů, kterými byl například kytarový recitál Lubomíra Brabce, Koncert tónů a barev v podání Jiřího Pazoura a Olgy Volfové, Vánoční koncert komorního Musica Bohemica, koncert Adama Viktora a Gabriely Eibenové, koncert Janáčkova tria a komorního souboru Trifoglio. Držitelé předplatného skupiny K/1 se automaticky stávají členy Kruhu přátel hudby při SDS Klatovy. Kruh přátel hudby působí při SDS od roku 1985 a o rok později byl založen Klub přátel divadelního umění.¹²

¹¹ Divadlo. *Divadlo Klatovy* [online]. 2015 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z:<http://www.divadlo.klatovynet.cz/sds/organizace.asp>

¹² Předplatné. *Divadlo Klatovy* [online]. 2015 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z:<http://www.divadlo.klatovynet.cz/sds/predplatne.asp>

3 Základní umělecká škola Josefa Kličky, Klatovy

3.1 Historie

Na konci 30. let byl v Klatovech zájem o hudbu výrazně menší díky nepříznivým mezinárodním událostem. Nejspíše také proto, že zde chybělo středisko s hudebním zaměřením, které by vzdělávalo a podílelo se na organizaci zdejšího hudebního života. Bylo zde, ale několik místních příznivců, kteří se začali zajímat o založení podobné instituce. Založení Základní umělecké školy Josefa Kličky je spojeno s datem 15. května 1940, kdy bylo na schůzi správní komise města Klatov ustanoveno, že 2. září 1940 zahájí v Klatovech vyučování městská hudební škola.

Klatovská základní umělecká škola viz [Příloha č. 2] byla založena pod názvem Městská hudební škola a poté byla přejmenována na Lidovou školu umění. Je považována za jednu z hlavních kulturních činitelů města především v oblasti hudby. Díky této instituci zde nepochybně vzrostla úroveň hudebního života. Absolventi této hudební školy dosahovali značných kvalit a úspěchů nejen na území tohoto regionu, ale i v mnoha dalších např. v Praze.

Jedním z hlavních iniciátorů, který se o založení této hudební instituce zasloužil, byl klavírní virtuos Josef Kyselka. Bylo ustanoveno tzv. „Kuratorium pro zřízení městské hudební školy v Klatovech“. První schůze tohoto orgánu se konala 22. května 1940 a právě na této schůzi byl Josef Kysela jmenován historicky prvním ředitelem školy. Dne 6. července 1940 pak byli pozváni na poradu se členy kuratoria ředitelé národních škol. Zde byli informováni o zřízení hudební školy a požádáni o propagaci prostřednictvím informačních letáků. Nábor se povedl a předčil tamní očekávání.¹³

V prvním školním roce navštěvovalo školu 142 žáků – 55 klavíristů, 66 houslistů, 6 hráčů na dechové nástroje a 15 dětí bylo v přípravném oddělení. Vyučování probíhalo v prostorech reálného gymnázia a od prosince se přesunulo do starého soudu na náměstí v Klatovech. Pro koncertní vystupování byl k dispozici zasedací sál radnice.

Hudební škola zahájila svoji činnost ve školním roce 1940/41. Potřebný počet místností, který byl určen pro odpolední vyučování, zajistilo škole klatovské gymnázium. Při zahájení své činnosti měla hudební škola oddělení smyčcových nástrojů, oddělení

¹³ Kronika ZUŠ J. Kličky v Klatovech, nečíslováno

dechových nástrojů, klavírní a pěvecké oddělení. Hudební škola měla devět stálých učitelů a několik učitelů externích. Základní plat činil 9000 korun a ředitelský příplatek byl 900 korun. Absolventi mistrovské školy získávali příplatek 600 korun a absolventi konzervatoře 300 korun. Vyučování bylo řízeno dle předepsaných učebních osnov, které byly schvalovány zemským úřadem a státním inspektorem hudby. Jednou z nich bylo uspořádání veřejného vystoupení žáků alespoň dvakrát ročně, také byla povinnost na konci roku, tedy po závěrečných zkouškách, rozdat žákům celoroční vysvědčení.

Později se škola spojila s Orchestrálním sdružením, se kterým od 4. března 1941 pořádala jednou za čtrnáct dnů, pravidelné hudebně-literární večírky po vzoru pražské Umělecké besedy. Těmto večírkům se začalo říkat „klatovské úterky“ a veřejnost si je velmi oblíbila. Škola se stále nadále stěhovala. Z gymnázia se musela již po dvou měsících vystěhovat kvůli okupantům a situace byla vyřešena provizorně, učením v soukromých bytech. Ředitelna školy byla od založení v restauraci „U Kanónu“. Nové místnosti škola získala v budově bývalého okresního soudu. Na počest prvních absolventů škola uspořádala v roce 1943 koncert. Poslední, a sice jubilejní padesátý klatovský úterek se konal 24. dubna 1944 a byl věnován tvorbě Bedřicha Smetany. Tím klatovské úterky skončily.

V průběhu školního roku 1943/1944 opustil městskou hudební školu a svoji funkci její dosavadní ředitel Josef Kysela. Na jeho místo nastoupil houslový virtuos Jan Svoboda. Ve školním roce 1944/1945 měla škola již 13 učitelů a přes 400 žáků nejen z Klatov, ale i okolních vesnic a různých koutů Pošumaví. Nejvíce žáků dojíždělo do klatovské hudební školy ze Švihova, Plánice, Janovic nad Úhlavou a i z Přeštic. Ve druhé polovině roku 1945 začala škola opět pravidelně vyučovat a organizovat hudební život v Klatovech. Na dvou takovýchto koncertech účinkovali i zahraniční umělci. První z nich se konal 9. srpna a účinkoval zde barytonista bělehradské opery Pavel Slovanský. Druhý koncert se konal 11. září a vystoupil zde koncertní pěvec Ch. P. Tyrrell z New Yorku. Výtěžek z těchto koncertů činil přibližně 17 tisíc korun a škola jej věnovala především sirotkům po obětech národní persekuce.¹⁴

Ve školním roce 1947/48 pak znovu ožily klatovské úterky. Na klatovské hudební škole pak vzniklo Klatovské kvarteto. Toto těleso, které se pyšnilo vysokou uměleckou úrovní, bylo tvořeno členy: Svoboda, Rejcha, Vaníček, Adler-Prchlický. Klatovské kvarteto pořádalo večery komorní hudby. Jeho program tvořily především skladby domácích autorů.

¹⁴ Kronika ZUŠ J. Kličky v Klatovech, nečíslováno

Pozornost na sebe v té době upoutala také talentovaná houslistka Ilona Sládková ze třídy tehdejšího ředitele městské hudební školy Jana Svobody. Tato žákyně měšťanské školy obsadila první místo ve středoškolské soutěži západních Čech. Získala ho za přednes Tartiniho sonáty Ďáblův trylek.

Problém školy s její roztroušeností nadále přetrvával a jednotlivé učebny se nacházely po celém městě a dokonce i v soukromých bytech. Na podzim 1949 se musely všechny dosavadní učebny vyklidit a škola byla přemístěna do bývalého hotelu „Střelnice“, ale i odsud se musela již koncem kalendářního roku vystěhovat. Znovu se vyučovalo v soukromých bytech. Ředitelna byla v té době umístěna v domě „U Slunce“. O něco později získala škola třídy v budově č. p. 8/I. Situace se však výrazně nezlepšila ani během dalších pěti let. Situaci se podařilo vyřešit až v roce 1951, kdy byla značná část školy přesunuta do budovy ve Václavské ulici, která byla dříve klášterem. Učebny se zde zachovaly až do dneška. Zestátnění městského hudebního ústavu v roce 1951 pro něj a jeho další rozvoj znamenalo přínos. Odpadly tím starosti o finanční zabezpečení. Učitelé školy v té době postupně začali obsazovat první bývalí žáci této městské hudební školy. Škola se i nadále významně podílela na kulturním životě města. Velký úspěch zaznamenal například koncert učitelského sboru uspořádaný v roce 1954 v rámci „Roku české hudby“.¹⁵

Po odchodu Jana Svobody se novým ředitelem stal Ladislav Velkoborský, který do té doby učil hru na housle. Rok 1955 byl ve znamení dvou výročí. Škola slavila 15 let od svého založení a zároveň uplynulo 100 let od narození nejvýznamnějšího klatovského hudebníka Josefa Kličky. Obě výročí byla při oslavách spojena. Vrcholem slavností byl 15. prosinec, den skladatelových narozenin. Odpoledne se konal průvod žáků, učitelského sboru a představitelů klatovského hudebního života na hřbitov, kde byl položen věnec na Kličkův hrob. Následoval koncert žáků v městském divadle. Vystoupení se skládalo z Kličkových skladeb. Při něm předal krajský inspektor Vlček řediteli školy rozhodnutí o čestném pojmenování školy: Hudební škola Josefa Kličky v Klatovech. Po skončení koncertu byla Kličkovi slavnostně odhalena pamětní deska na jeho rodném domě. Před zahájením těchto oslav vznikl z iniciace sboru učitelů hudební školy Kruh přátel hodnotné hudby. Jeho cílem bylo pořádat pravidelné hudební večery. Během následujících let se na koncertech pořádaných školou objevovali talentovaní hudebníci, jejichž jméno je právě se školou spojeno. Jednou z nich byla houslistka Ilona Vilímcová nebo František Vavřinec. V roce

¹⁵ Kronika ZUŠ J. Kličky v Klatovech, nečíslováno

1967 se škola podílela i na koncertě bulharského pěvce Pešo Dimitrova, kterého doprovázel již zmiňovaný František Vavřinec, téhož roku zde koncertoval také plzeňský klavírista Jindřich Duras a houslový virtuos dr. Alexandr Plocek.

Ve druhé polovině padesátých let vznikla tradice každoročních výměnných žákovských koncertů ve spolupráci s hudebními školami z dalších měst. Výměnné koncerty byly pořádány například s hudební školou ve Vodňanech, Strakonících nebo v Táboře. Účelem těchto akcí bylo porovnávání výsledků s jinými školami a seznámení se s různými formami učebního postupu. Akce se konala 25. a 26. prosince v sále radnice. Zájem o akci projevil pražský i plzeňský rozhlas. Iniciátorem této akce byl Antonín Běloušek. Významnou událostí tohoto roku je také založení nového dechového orchestru. Jeho kolektiv činil po několika letech 42 žáků.¹⁶

Ve školním roce 1970/1971 přijal název Dechový orchestr mladých Lidové školy umění Klatovy. Vznikl také nový soubor z řad učitelů a přátel školy. Byla to malá komorní dechová hudba nesoucí název Liduška. Úspěchu dosáhla v okresní soutěži „O zlatý klarinet“, kde získala 2. místo. Na škole byla také utvořena malá staročeská žákovská dechovka. Složena byla z osmi žáků a dirigentem byl Pavel Czayczyk. Dvousté výročí narození Ludwiga van Beethovena oslavila LŠU komorním koncertem z jeho skladeb. Na koncertě vystoupili jak pozvaní hosté, tak i učitelé školy. V květnu tohoto roku vystoupil orchestr na výchovném koncertu pro mládež i dospělé v Sušici. Akce byla výjimečná tím, že zde sólově vystoupil s orchestrem také klavírista Jaroslav Pruner.

S nepříjemnými starostmi se potýkala škola v následujících čtyřech letech. Odešlo hned několik učitelů, které v té době nebylo možno nahradit. Další potíže způsobilo rozhodnutí bývalého MěNV o zřízení obřadní síně v dosavadním koncertním sále v radniční budově. Škola byla od té doby nucena konat veškeré hudební akce v novém sálku Okresního kulturního střediska na Rybníčkách. Sál byl o polovinu menší, než ten, který se nacházel na radnici. Pokud chtěli učitelé během koncertů zachovat důstojný prostor, museli přenést veškeré stolní zařízení a ihned po skončení akce jej vrátit zase zpět. Dalším problémem byl klavír se silně opotřebovanou mechanikou a špatným zvukem, který se zde nacházel. To značně poznamenalo výkony žáků na tehdejších školních koncertech. Vzestupnou tendenci však v této době zaznamenal Dechový orchestr mladých pod vedením Pavla Czayczyka. Například uspořádal koncert v sále Stálé divadelní scény spolu s Dechovým orchestrem

¹⁶ Kronika ZUŠ J. Kličky v Klatovech, nečíslováno

města Nýrska. Také se zúčastnil natáčení pořadu Československé televize „Zastavení v Klatovech“.

V roce 1975 neočekávaně odchází dirigent Pavel Czayczyk a vedení orchestru se ujal učitel Josef Aschenbrenner. V době jeho vedení byly výkony orchestru hodnoceny velmi kladně. Během celých sedmdesátých let se jednotliví učitelé LŠU prakticky soustavně věnovali kromě vlastní pedagogické činnosti také veřejné hudební činnosti. Dne 7. května 1975 se poprvé konal koncert ku 30. výročí osvobození Československa. Během něj zaznělo i několik sólových skladeb.

9. února 1975 zastihla LŠU smutná zpráva o smrti prvního ředitele školy Josefa Kysely, který zemřel v Brně. Na škole působil od jejího vzniku v roce 1940 až do roku 1944. Během jeho působení v Klatovech položil základy pro další rozvoj školy a také se nepochybně zasloužil o hudební rozvoj města. S jeho činností byl spojen například i vznik tehdejších klatovských úterků.¹⁷

1. října 1975 zaznamenala Lidová škola umění Klatovy svůj další rozvoj, kdy byla rozšířena o taneční obor. V prvním ročníku se do oboru přihlásilo 23 žáků a vedla jej Jaroslava Kociánová. Na začátku školního roku 1976/1977 vážně onemocněl tehdejší ředitel školy A. Běloušek a na jeho místo byl přijat Jan Klička od 1. prosince 1976, který učil hru na klarinet a byl vnukem varhanního virtuózy a skladatele Josefa Kličky. Symfonický orchestr vedl Jan Svoboda. Ten byl již v důchodu, přičemž dříve na škole působil jako učitel hry na housle. Během svého premiérového koncertu nastudoval i obtížné skladby, jako například část ze Smetanovy Vltavy anebo Beethovenovu fantazii C moll pro klavír, sbor a orchestr za spoluúčinkování pěveckého sboru Šumavan. Orchester tou dobou také slavil 15 let od svého založení. Do jeho dechové sekce se zapojilo i několik členů klatovské vojenské hudby. Velmi aktivně spolupracovali i dirigenti této hudby, např. A. Kudry, M. Bulín, F. Štejnár. Na dirigentské pozici se v symfonickém orchestru později představili i JUDr. J. Bílek, V. Lexa, L. Fyrbach.

Na počátku školního roku 1977/1978 nastala změna za dirigentským pultem v Dechovém orchestru mladých. Jeho vedení se ujal František Kubaň a je dirigentem tohoto orchestru dodnes. Koncem školního roku 1978/1979 počaly přípravy na oslavu 40 let od založení hudební školy v Klatovech, které se konaly v únoru 1980. Spojeny byly se 110. výročím jedné z nejvýznamnějších klatovských osobností, Leopolda Eugena Měchury. Úvodní

¹⁷ Kronika ZUŠ J. Kličky v Klatovech, nečíslováno

koncert oslav se konal dne 13. února 1980. Program akce byl složen ze skladeb Antonína Rejchy, Josefa Kličky, Jana Janáka, Bernarda Vanička, Ladislava Fyrbacha i L. E. Měchury. Jako sólisté zde vystoupili J. Klička a F. Vavřinec. Spoluúčinkoval zde i pěvecký sbor Šumavan pod vedením Drahomíry Hostýnkové. Pokračování oslav probíhalo 19. března 1980 koncertem Symfonického orchestru pod tehdejším vedením Josefa Štejnara. První část oslav byla ukončena 17. června koncertem Dechového orchestru mladých. Druhá část oslav se konala už v novém školním roce. Prvním koncertem tohoto školního roku bylo vystoupení bývalých žáků školy konané 22. září. Pozváni byli: Alena Žákovcová-Ježilová, Miloš Ježil – sólisté opery Divadla J. K. Tyla v Plzni, Václav Jírovec – violoncellista Foersterova tria a klavírista Jiří Hostýnek. Poslední akcí oslav byl slavnostní koncert učitelského sboru uskutečněný 10. prosince 1980 v sále Stálé divadelní scény Klatovy.¹⁸

V roce 1981/1982 symfonický orchestr LŠU oslavil 20 let od svého založení. Smutná zpráva o úmrtí zástupce ředitele Františka Vavřince zasáhla školu 1. dubna 1984 a další smutnou zprávou bylo úmrtí bývalého ředitele školy a zakladatele symfonického orchestru Antonína Bělouška. Ve školním roce 1985/1986 byl pro žáky základních škol sestaven cyklus výchovných koncertů „Mládež a kultura“. Pro žáky 1. tříd ZŠ byl připraven program „Pusťte basu do rozhlasu“, který uváděl děti do světa hudby na základě pohádky Norberta Frýda. Pro 2. třídy ZŠ byl připraven pořad navazující na ten předchozí, jmenující se „Příběhy naší kapely“, ten pro změnu vycházel z motivů Ilji Hurníka. Programy připravila Anna Helmová a hudbu k nim napsal Ladislav Fyrbach. Na hudební nástroje při nich hráli učitelé LŠU a také členové symfonického orchestru nebo Vojenské hudby Klatovy. Pořady se uskutečňovaly v sále klatovského divadla.

Významnou akcí druhé poloviny roku 1985 byl koncert ku 130. výročí narození Mistra Josefa Kličky konaný 10. prosince v klatovském divadle. V listopadu 1986 byly na LŠU zřízeny dva nové pěvecké sbory, které vedla Hana Haladová. Během následujících roků bylo škole postupně přiznáno tzv. rozšířené vyučování. Jednalo se o vyučování žáků s výrazným talentem, kteří chtěli po ukončení lidové školy umění přejít na konzervatoř.

Politické změny a změny ve společnosti, které proběhly na konci roku 1989, se mnoha způsoby dotkly i fungování klatovské LŠU. Například bylo v té době rozhodnuto o zrušení soutěží. Pedagogové LŠU však s tímto rozhodnutím nesouhlasili, a tak 20. prosince 1989

¹⁸ Kronika ZUŠ J. Kličky v Klatovech, nečíslováno

proběhlo místní kolo soutěže ve hře na klavír, smyčce a komorní hry. I přes vzniklé rozpory a nejasnosti bylo uspořádáno i okresní kolo této soutěže, a to 15. února 1990 v Klatovech. Soutěže se zúčastnilo jen Nýrsko a Klatovy, ostatní města účast odmítla. 8. března byl pak uspořádán pro vítěze soutěže Koncert vítězů, kde byly oficiálně vyhlášeny výsledky a předány odměny.

Rok 1990 byl 50. rokem existence hudební školy a oslavy byly zahájeny koncertem 13. února. I tento rok se konalo mnoho akcí, výjimečný byl například klavírní recitál Tomáše Chmelána, jemuž bylo v té době teprve devět let. Koncert se konal 9. dubna a zazněly na něm skladby od Mozarta, Bacha, Beethovena a Kabalevského. Od školního roku 1990/1991 byl změněn název lidová škola umění na základní uměleckou školu, také v tomto roce byly Městskou radou přiděleny škole prostory v budově bývalého OV KSČ. Škola i nadále pokračovala v pořádání žákovských besídek a koncertů učitelů Symfonického orchestru ZUŠ i Dechového orchestru mladých.

Významnou akcí školního roku 1990/1991 byl večer k výročí W. A. Mozarta a Antonína Dvořáka konaný 11. prosince 1991. Představil se zde Jiří Hostýnek (klavír) a ředitel přeštické ZUŠ Karel Hofman (housle). 12. února 1992 se v rámci národní přehlídky uskutečnil koncert žákovské komorní hudby. Kromě jiných zde vystoupil například kvartet lesních rohů, který tvořili žáci Ladislava Fyrbacha. Téhož roku dosáhl úspěchu i Dechový orchestr mladých, který získal 21. května na přehlídce dechovek konané v Rokycanech Zlaté pásmo. K 55. výročí založení školy se konal 20. dubna 1995 slavnostní koncert učitelů a žáků. Program byl netradičně zahájen vystoupením pěveckého sboru pod vedením Jany Prolové.

V roce 1997/1998 byl založen na škole pod vedením učitele Romana Röschela další soubor. Jmenoval se Y-Band, zaměřoval se především na jazz. Y-Band se poprvé představil 14. září 1997 německému publiku na koncertě ve Zwieslu. V současné době však již nevystupuje. Dalším souborem bylo dechové těleso Cantores Clatovienses, složené z učitelů ZUŠ, které bylo zaměřeno na renesanční hudbu. Kromě tradičních vystoupení na hradech a zámcích se účastnilo také výchovných koncertů na základních školách. Na konci 90. let byla také navázána spolupráce s Landkreismusikschule v bavorském Chamu. První partnerský koncert se uskutečnil 20. dubna 1999 ve Stálé divadelní scéně Klatovy.¹⁹

¹⁹ Kronika ZUŠ J. Kličky v Klatovech, nečíslováno

3.2 Podíl ZUŠ na současném kulturním dění ve městě

Škola v současné době umožňuje studium v hudebním, výtvarném i literárně dramatickém oboru, a to i pro žáky nad 15 let. V hudebním oboru se vyučuje: hra na klavír, housle, violu, violoncello, kontrabas, zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, pozoun, baryton, lesní roh, tubu, bicí nástroje, kytaru, akordeon, keyboard, varhany, elektrickou kytaru, basovou kytaru a dále zpěv sólový i sborový.²⁰ Dohromady má dnes Základní umělecká škola Klatovy přes 1000 žáků.

I v současné době se škola aktivně podílí na hudebním životě Klatov. Pravidelně jsou připravovány koncerty žáků, které se konají jednou za měsíc a také absolventské koncerty. Ty se konají obvykle v dubnu a vzhledem k vyššímu počtu žáků školy bývají v posledních letech rozděleny na dva koncerty konané v sále klatovské radnice. Bezprostředně po nich následuje vernisáž konaná v budově školy na Plánické ulici, která je určena absolvujícím žákům z výtvarného oboru. Absolventi literárně-dramatického oboru mívají absolventský večer uspořádaný na různých místech s ohledem na velikost prostor dle konkrétní hry, kterou mají připravenou. Koná se tedy rovněž v sále radnice či v prostorách školy na Plánické ulici.

Městská hudební škola, Městský hudební ústav, Základní hudební škola, Lidová škola umění „liduška“ a od června 1990 Základní umělecká škola. Tak se v průběhu let měnily názvy školy. Čestné pojmenování Josefa Kličky bylo škole uděleno v roce 1955 u příležitosti 100. výročí skladatelova narození.²¹

3.2.1 Pěvecké sbory

Při ZUŠ Josefa Kličky v Klatovech působí hned několik pěveckých sborů. Prvním z nich jsou Notičky. Tento dětský pěvecký sbor navštěvují žáci přípravné hudební výchovy. Dalším sborem je Pytel blech. Sbor navštěvují žáci, kteří již absolvovali základní kurz sborového zpívání. V pořadí třetím sborem jsou Sedmikrásky. Sbor Sedmikrásky navštěvují žáci od třetí do páté třídy. Jde o jeden z přípravných sborů Základní umělecké školy Josefa Kličky. Sbor se také podílí na vystoupeních při příležitostech města Klatovy, účinkuje na charitativních koncertech a pořádá Vánoční koncerty. Jejich repertoár obsahuje

²⁰ Informace o škole. *Základní umělecká škola Josefa Kličky, Klatovy* [online]. 2014 [cit. 2015-04-10].

Dostupné z: http://www.zusklatovy.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=48&Itemid=56

²¹ Kronika ZUŠ J. Kličky v Klatovech, nečíslováno

písně lidové, duchovní a také jazzové. Dále zde také působí sbor Fialky. V tomto sboru účinkuje 30 studentů sólového zpěvu při ZUŠ Josefa Kličky a jejich sbormistrem je Jaroslav Pleticha. Navštěvují ho také různí hudební nadšenci z okolí města Klatovy. Sbor účinkuje na nejrůznějších hudebních akcích jak ve městě tak i mimo něj. Jejich repertoár obsahuje jak klasické sborové písně, tak i skladby, které nejsou primárně určeny sboru. Za zdařilé koncerty poslední doby můžeme jmenovat Večer filmových melodií, A Night at the Opera, Po čertech veselé Vánoce, Mamma Mia! nebo Pomáda.²²

3.2.2 Symfonický orchestr

Má bohatou orchestrální tradici, kterou dokládají záznamy z 19. století. V tomto období se zde na hudebním životě podílel např. L. E. Měchura. Také tady vznikl roku 1920 12členný salónní orchestr městského biografu, který zde působil až do zavedení zvukových filmů. Roku 1935 bylo založeno „Orchestrální sdružení“, které přestalo existovat v roce 1951 a jeho členové přešli do závodního klubu ROH při Závodní skupině zaměstnanců ČSD v Klatovech. Díky tomu orchestr získal nové pojmenování a to Symfonický orchestr závodního klubu ROH ČSD Klatovy. V dalších letech v Klatovech vznik „Učitelský orchestr“, který tvořili především pedagogové z Klatovska. Tento orchestr ale neměl dlouhého trvání a po několika letech se rozpadl. V pořadí další orchestr vznikl při Lidové škole umění roku 1962. Tento orchestr řídil Antonín Běloušek a několik let po svém založení se tento Symfonický orchestr objevil roku 1970 v Československé televizi.²³

Symfonický orchestr funguje nepřetržitě až do současnosti a v roce 2012 oslavil své jubilejní 50. výročí své existence. 21. listopadu 2012 byl k této příležitosti uspořádán velký koncert viz příloha v sále klatovského divadla. V současné době je dirigentem Symfonického orchestru Jan Kaňka. Členové orchestru jsou především učitelé ZUŠ a nejnadanější současní ale i bývalí žáci školy.

3.2.3 Dechový orchestr mladých

Dechový orchestr viz [Příloha č. 3] byl založen roku 1969 tehdejším učitelem lidové školy umění Pavlem Czayczykem, který sestavil z žáků školy první soubor pod názvem Dechový orchestr mladých. Orchestr vedl do roku 1974, kdy po něm převzal taktovku Josef Aschenbrenner. Na vedení tohoto orchestru se podílel i zkušený muzikant, dirigent a

²² Pěvecké sbory ZUŠ. *Sbory ZUŠ* [online]. 2013 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.sbory.eu/>

²³ *10 let Symfonického orchestru LŠU J. Kličky v Klatovech*. Klatovy, 1971

učitel Ladislav Fyrbach. Sbor byl velmi aktivní a účastnil se soutěží, přehlídek a obohacoval hudební život města. Zejména od okamžiku nástupu Františka Kubaně k dirigentskému pultu v roce 1977. Repertoár dechového orchestru se postupně měnil a začínal s pochody, polkami a valčíky, ale dnes k těmto skladbám přibyly i náročnější skladby, které známe převážně z provedení symfonických orchestrů nebo filmů. Například jsou to melodie z filmu Sedm statečných nebo píseň Circle of Life od Eltona Johna. Mnoho bývalých členů dechového orchestru mladých jsou nadále aktivní v různých kapelách. Od roku 1993 dechový orchestr mladých vystupuje také v zahraničí. Jezdí reprezentovat Klatovy do partnerského města Poligny ve Francii, navázal přátelství s Jugendmusik ze švýcarského města Amriswil, vystupoval ve švýcarském Sumiswaldu. Také vystupoval v německém Amberku a Bambergu a orchestr je dokonce znám i v holandském Heemskerku. Účastnil se také zahajovacího koncertu Dnů evropské hudby v Bavorsku a v posledních letech vystupoval v italském městečku Vigo Meano. Orchestr pravidelně koncertuje v lázeňském městečku Zwiesel, v Neukirchenu a v Chamu. V tomto městě spolupracuje se žáky z Landkreismusikschule Účastnil se přehlídek v Blatné, ve Zbirohu a dlouholetou tradicí už je jeho účast na Švihovském hudebním létě. Dechový orchestr mladých byl v školním roce 2014/2015 přejmenován na KUFR. Toto pojmenování vzniklo jako pocta svému dlouholetému kapelníkovi Františku Kubaňovi, kde se použila první dvě písmena křestního jména a příjmení.

Dechový orchestr Základní umělecké školy v Klatovech v současnosti účinkuje na nejrůznějších kulturních akcích města Klatovy a v blízkém i vzdáleném okolí. Samozřejmě také vyjíždí do zahraničí.²⁴

3.2.4 Akce školy

Významnou akcí Základní umělecké školy Josefa Kličky je ZUŠka FEST, který byl v roce 2014 uspořádán již po páté. Tento ročník se organizátoři akce rozhodli spojit s klatovským Majálem. Představují se zde žáci ZUŠ ve všech oborech vyučovaných na škole. Základní umělecká škola také obnovila tradici hudebních čtvrtků v sále místní radnice. Koncerty se konají vždy poslední čtvrtek v měsíci. Původní myšlenkou je vyplnit koncertní vakuum v měsících lednu, únoru a březnu. Na koncertech vystupují především sólisté nebo soubory

²⁴ O nás. *KUFR - dechový orchestr mladých ZUŠ Josefa Kličky Klatovy* [online]. 2009 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.kufr-klatovy.com/o-nas/>

spojené se Základní uměleckou školou. Jaroslav Pleticha ve spolupráci se žáky a učiteli ZUŠ uskutečnil muzikály Mamma Mia!, Pomáda, Ať žijí duchové a mnoho dalších.

4 Občanská sdružení, spolky

4.1 Smíšený pěvecký sbor Šumavan

Tento sbor patří mezi jeden z nejstarších sborů v České republice, a tudíž je nejstarší sbor v Klatovech. Sbor Šumavan viz [Příloha č. 4] se dodnes aktivně podílí na zdejších kulturním dění a je nejvýznamnější hudebním tělesem v tomto městě. V roce 2010 oslavil své 150. výročí založení. Jeho repertoár obsahují jak klasické, tak i populární skladby z posledních let.

Roku 1861 vznikl „zpěvácký spolek“, který nesl název Šumavan. Při začátkách tohoto spolku stálo hned několik klatovských osobností, jako ředitel kůru Mansvet Klička, husarský kapelník František Klíma, Karel Stulík a Antonín Faflem. 30. ledna roku 1861 byly sepsány stanovy spolku, ale rakouské úřady je schválily až 30. října. Sbor byl na uměleckém i organizačním vzestupu, za kterým stál především jeho tehdejší první sbormistr Ing. Petr Jirges a klatovský profesor gymnázia p. Šmilauer. V letech 1863 - 1866 se sbor účastnil všech významných kulturních událostí. Roku 1871 byly přepsány stanovy. Sbor se změnil z původního mužského na smíšený. V dalších letech aktivita sboru Šumavan klesala a mohly za to tehdejší politické a hospodářské problémy.

Rok 1898 přinesl sboru nového sbormistra a ředitele kůru Jana Janáka, který zde setrval 44let. S jeho příchodem sbor zase ožil a vystupoval například při otevření Klatovské sokolovny roku 1907. V tomto období sbor také spolupracuje s mnoha významnými českými hudebníky, jako byl např. Jan Kalich, Jaroslav Kocián a také České kvarteto.

Během první světové války aktivita sboru opět upadala, díky rakouským úřadům a v průběhu války Šumavan účinkoval pouze na akcích pořádaných Červeným křížem. Sbor vystoupil 28. října 1918 na velké mši, kde zazněl Chorál národa českého. Od té doby sbor zase začal být aktivnější. Dalším důležitým bodem v historii sboru byl rok 1933. V tomto roce se sbor stal čistě ženským díky odchodu mužské části sboru do jiného pěveckého uskupení s názvem Sokol. Dalším nepříjemným obdobím sboru byla druhá světová válka, kde její činnost byla značně omezena. Ředitelem sboru až do roku 1946 byl Antonín Brabec. Po roce 1945 dal národní výbor podnět ke sloučení všech klatovských pěveckých spolků a jejich společné pojmenování měl nést název Šumavan. Do té doby byl mužský sbor po vedením profesora Jana Dolanského a ženské sbory pod vedením profesora

Brabce. V tomto roce se vedení sboru ujímá nový sbormistr JUDr. Jiří Bílek a setrvává zde do roku 1978. Snažil se uspořádat velký nábor, kterým chtěl přilákat především mužskou složku, ale nijak zvlášť neuspěl. Až roku 1949 díky odchodu sbormistra Sokola se sloučily oba sbory. Jejich prvním velkým počinem byla kantáta Antonína Dvořáka Svatební košile. Byla uvedena v březnu roku 1951 a měla velký úspěch. Dalším dílem bylo oratorium Stabat mater od Antonína Dvořáka. Sbor se mimo jiné zaměřoval i na díla Čajkovského, Chopina, Smetanu a Rimského – Korsakova.

Roku 1955 sbor koncertoval například k počtě Josefa Kličky, Karla Havlíčka Borovského, Boženy Němcové a Karla Jaromíra Erbena. Šumavan také účinkoval na výročí 700. let města Klatovy. Roku 1961 slaví sbor 100. výročí od založení a zaznějí zde Hymnus Antonína Dvořáka, Česká píseň Bedřicha Smetany a Jarní romance Zdeňka Fibicha. Mezi významné roky sboru patří rok 1968 a 1969, kdy Šumavan poprvé vycestoval za hranice a koncertuje v německé Rodingu a Reichenbachu. Dalším významným rokem byl rok 1971, kdy sbor oslavil již 110. výročí a při této příležitosti uvedl Moravské dvojzpěvy od Antonína Dvořáka, baladu Vítězslava Nováka Zakletá dcera nebo Legendu z dýmu bramborové nati od Bohuslava Martinů ještě pod vedením sbormistra Jiřího Bílka, který roku 1978 odchází ze zdravotních důvodů. Jeho nástupcem byla Drahomíra Hostýnková, která vedla sbor do roku 1999. Toto období bylo pro sbor úspěšným a velice přínosným především díky jejím zkušenostem. Drahomíra Hostýnková byla absolventkou sólového zpěvu a hudební výchovy na Pedagogické fakultě Karlovy univerzity. Působila mimo jiné i v mnoha sborech v Praze, jako byl např. Vinohradský Hlahol a samozřejmě také i v Klatovech. Zasloužila se především o omlazení a rozšíření sborové tvorby. Dne 30. října 1984 se v klatovském divadle konal koncert, kde se představil spolu se sborem Šumavan i sólista Národního divadla Eduart Haken. Jejich repertoárem byly hlavně slavné operní sbory z Prodané nevěsty, Braniborů v Čechách a Rusalky. Sbor se v tomto čase snažil navazovat nové kontakty a spřátelit se s jinými sbory, kterým byl např. Hlahol z Tábora. Šumavan se také účastnil mnoha festivalů a soutěží, kde se začíná pomalu stávat nejlepším sborem v tomto kraji. Účinkoval např. i na festivalu Pražské jaro, který se konal roku 1986 a sbor zde vystoupil s Českou písní od Bedřicha Smetany. Dalším významným festivalem, kterého se sbor účastnil, byly Pražské dny sborového zpěvu, kde se Šumavan ze 43 sborů umístil ve Stříbrném pásmu.

V letech devadesátých se Šumavan opět rozjíždí do světa a navštíví kromě Německa,

Rakouska, Holandska i Francii a Itálii. V těchto letech sbor do svého repertoáru přidal i duchovní hudbu a roku 1991 uvádí k 150. výročí narození Antonína Dvořáka jeho mši D dur „Lužanskou“.

Roku 1999 se vedení sboru ujímá Drahomíra Lhotská a jejím prvním počinem ještě společně s Drahomírou Hostýnkovou, pro kterou tento koncert znamenal poslední chvíle strávené v čele tohoto sboru, byl Vánoční koncert uskutečněný 22. prosince v klatovském divadle. Bohužel ve vedení sboru vydržela jen rok, ale stačila alespoň sbor obohatit o nové členy.

10. ledna 2001 se rozhodlo o novém sbormistru Ing. Pavlu Hřebci a předsedou se stal Jan Duchek. Sbor se účastnil v tomto období tradičního Festivalu duchovní hudby, kde musel stávajícího sbormistra kvůli nemoci zastoupit Stanislav Smítka. Z této události bylo pořízeno CD, na kterém má Šumavan také svůj záznam. 30. října 2001 se uskutečnil koncert k 140. výročí založení pěveckého sboru Šumavan a na programu byla Mše D-dur „Lužanská“ od Antonína Dvořáka. Této slavnosti se účastnili i zástupci mnoha sborů ze západních Čech. Téhož roku dosavadní sbormistr rezignoval na svoji funkci a vedení se na krátkou dobu ujímá Stanislav Smítka, kterého následně nahradila PaedDr. Milada Bláhová. Za dobu jejího působení ve sboru byl velice významným počinem koncert, na kterém Šumavan vystoupil s mužským sborem Risce Male Choir, který pocházel z britského Walesu a uskutečnil se 22. října 2003 v místním klatovském divadle. Dalším velkým úspěchem bylo pozvání na otevření Valdštejnské zahrady v Praze roku 2004.

Roku 2005 se sbor stává občanským sdružením, který nese název Pěvecké sdružení Šumavan. Hlavním důvodem této změny byla možnost přijímání honorářů, dotací a sponzorských darů. 29. listopadu 2005 byly schváleny stanovy ministerstvem vnitra.

Další rok sbor natočil historicky první studiovou nahrávku v husitském kostele a jejím zvukovým režisérem byl Jiří Churáček. Obsahem CD bylo 21 skladeb, spirituály, lidové písně atd. V tomto roce se také uskutečnil Vánoční koncert, kde tento zvukový nosič pokřtila např. místostarostka Věra Tomajerová či ředitel ZUŠ Klatovy Josef Gabriel.

Kvůli zdravotním komplikacím dočasné sbormistryně roku 2009 se vedení na čas ujímá tehdy ještě student ZČU Pedagogické fakulty Jaroslav Pleticha, který se po odstoupení z funkce stávající sbormistryně dostává do čela Šumavanu. Jaroslav Pleticha je součástí mnoha hudebních souborů jako např. Dechového orchestru mladých ZUŠ Josefa Kličky. Angažuje se také v organizaci hudebních akcí v Klatovech např. muzikál Pomáda a

pořádal Večery filmové hudby. Dále byl členem Kolegia pro duchovní hudbu. Jeho prvním vystoupením jako sbormistra byly narozeniny Dr. Jiřího Bílka. Jaroslav Pleticha studoval sbormistrovství na ZČU u Doc. PaedDr. Zdenka Vimra a 28. dubna 2010 účinkoval se sborem na svém absolventském koncertě spolu s dalšími soubory. Téhož roku sbor účinkuje na A Night At The Opera jako doprovod, ale nebyl jediný, účinkovaly zde i sbory Fialky a Pošumavský Big Band. Dalšími významnými koncerty, jež sbor navštívil, byly 7. listopadu 2010, který se uskutečnil v Jezuitském Kostele v Klatovech a o týden později v kostele sv. Václava v Sušici. Účinkoval zde i Svatobor a Železnorudský smíšený sbor a doprovázel je Dechový orchestr Mladých ZUŠ Klatovy.

Rok 2011 sbor navštěvuje Holandsko, ale těsně před touto událostí sbor zasáhne nečekaná a smutná zpráva o úmrtí bývalého sbormistra JUDr. Jiřího Bílka, který umírá ve věku 92 let. Šumavan tedy uskuteční dne 3. března cestu a vrací se o tři dny déle. Během této cesty sbor dvakrát koncertuje, jednou samostatně a podruhé s místními sbory. Důležitý koncert se uskutečnil 16. října v Jezuitském Kostele v Klatovech, kde byla uvedena nejen Mše Korunovační od W. A. Mozarta za účasti plzeňských a pražských sólistů, ale i jiné skladby z repertoáru sboru.²⁵

V listopadu 2012 se Šumavan spolupodílel na charitativním koncertu pro Diakonii Českobratrské církve evangelické a přilákal tak stovky posluchačů, kteří svoji návštěvou podpořili Stacionář Človíček, plzeň a Domov pro osoby s postižením, Klatovy. Výsledkem celé akce byl dostatečný finanční obnos pro zakoupení polohovacích pomůcek a mnoha dalších nezbytných věcí pro fungování obou institucí.

V lednu roku 2013 sbor koncertuje ke 20. výročí založení České Republiky. Večer, na kterém sbor spolupracoval se Základní uměleckou školou Josefa Kličky, se nesl v duchu nonartificiální hudby. 11. 5. 2014 sbor koncertuje v Chrámu sv. Víta v Praze.

V současné době se sbor připravuje na Barokní jezuitské Klatovy, který se koná 25. 4. 2015. V tomto roce ho čeká spousta koncertů také například s Karlovarským symfonickým orchestrem.²⁶

²⁵ SÝKOROVÁ, Lenka a Vít ASCHENBRENNER. *Klatovy*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2010, ISBN 978-807-4220-180, s. 348

²⁶ Napsali o nás. *Šumavan Klatovy* [online]. 2009 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.sumavan.com/napsali-o-nas/>

4.2 Kolegium pro duchovní hudbu

Je klatovský komorní smíšený sbor, který byl založen roku 1996 dvěma vysokoškolskými studenty Štěpánem Špádem a Vítem Aschenbrennerem. Právě díky Vítu Aschenbrennerovi, který se postupně vyprofiloval v odborníka na interpretaci nejen barokní a klasicistní hudby. Kolegium pro duchovní hudbu viz [Příloha č. 5] se zaměřuje svým repertoárem především na duchovní hudbu, ale představuje i skladby regionálních autorů z archivu uložených notových památek. Sbor pravidelně vystupuje nejen na liturgických koncertech v západních Čechách, ale také i v Německu. V předešlých letech Kolegium koncertovalo třikrát v Nizozemí a to roku 2003, 2004 a 2006). Významným počinem tohoto sboru byla například roku 2005 světová premiéra duchovní kantáty regionálního autora Leopolda Eugena Měchury „Credo mrtvých“ a téhož roku také koncert nazvaný „Bohorodička krví se potící“. Sbor se podílel v rámci Bavorské zemské výstavy ve Zwieselu na projektu „Musica sacra Bohemica“, který se konal roku 2007. Od téhož roku se Kolegium podílí jako hlavní účinkující na projektu „Barokní jezuitské Klatovy“, který je organizovaný občanským sdružením Klatovské katakomby. Od roku 2008 je sbor hlavním organizátorem sborového festivalu duchovní hudby „Šumava-Bayerischer Wald“, který se koná v česko-bavorském pohraničí a má za cíl záchranu středoevropského kulturního dědictví a oživení kostelů v česko-bavorském pohraničí. Také přispívá k udržování a navazování kontaktů s evropskými národy. Kolegium se také úspěšně účastnilo oslav 750. let města Klatovy. Sbor oslavil roku 2011 15. let od svého založení. V rámci této spolupráce uskutečnil soubor několik významných obnovených premiér (např. *Vesperae solennes de Confessore F. X. Brixio* v roce 2007) a četné v českých zemích unikátní hudební realizace (např. *Kaiserrequiem J. J. Fuxe* v roce 2007, v roce 2010 pak *Requiem in f con terza minore Heinricha Ignaze Franze von Bibera* a *Missa in C Franze Josepha Aumanna* aj.). Mezinárodní ohlas získalo provedení velkoryse komponované Mozartovy *Dominicus-Messe* v rámci slavnostního otevření nové expozice katakomb v listopadu 2011. Také díky nezaměnitelné regionálně orientované dramaturgii je Kolegium zvané i na mezinárodní hudební festivaly konané v jihozápadních Čechách. V letech 2010 a 2011 účinkovalo na klatovském Mezinárodním festivalu komorní hudby, v roce 2013 mu byl svěřen závěrečný koncert Haydnovských hudebních slavností, věnovaný odkazu Ferdinanda Maxmiliána hraběte z Morzinu. Kolegium se angažuje také na poli

soudobé tvorby. V roce 2010 mu byla svěřena světová premiéra oratoria *Dies sanctificatus* plzeňského skladatele Pavla Samiece. Kolegium pro duchovní hudbu spolupracuje i se studenty Katedry hudební kultury fakulty Pedagogické ZČU.

V poslední letech zintenzívnilo Kolegium také svoji hudebně organizační činnost. V roce 2013 navázalo spolupráci s Evropským hlavním městem kultury Plzeň 2015 a stalo se jeho partnerem pro linii Baroko. Výsledkem byly mimo jiné dva koncerty v roce 2014 s osobitou dramaturgií. Od roku je Kolegium partnerem mnichovské Europäische Kulturstiftung Europamusicale a stalo se výhradním realizátorem české části mezinárodního festivalu EURO-PAMUSICALE – Musica Sacra 2014. Dosud posledním interpretačním počinem Kolegia je obnovená premiéra oratoria F. X. Brixioho *Sermo Jesum inter et Magdalenam*, jehož opis pochází z klatovské hudební sbírky.²⁷

4.3 Sbory na školách

4.3.1 Berušky

Sbor Berušky viz [Příloha č. 6] byl založen v září roku 1996 a jeho zakladatelkou byla PaedDr. Dana Martínková. Sbor funguje při ZŠ Klatovy a je určen dětem od první do páté třídy. Na počátku se do sboru přihlásilo 27 dívek a 1 chlapec a jejich prvním veřejným vystoupením byl koncert 10. prosince 1996 v KD Družba. Během tohoto roku sbor vystupoval ještě na šesti koncertech.

Ve školním roce 1998 - 1999 sbor účinkoval celkem na devíti koncertech v Klatovech a mezi významné vystoupení patřila přehlídka sborového zpěvu v divadle. 30. listopadu 1998 vyšel v Klatovském deníku první velký článek o úspěšné práci sboru. Tento školní rok sbor navštěvovalo 35 dívek a 4 chlapci za klavírního doprovodu Mgr. Moniky Černé.

Další rok pěvecký sbor účinkoval na řadě koncertů, z nich můžeme zmínit koncert II. ročníku dětského sborového zpěvu v divadle, kde se mimo jiné představily sbory Karafiát a Skalka. 24. května 2000 byl sbor slavnostně pojmenován „Berušky“ a převzal z rukou zástupců školy maskota: velkou plyšovou berušku. Název sboru vznikl náhodou – kdosi na jednom koncertu prohlásil: „Tyhle děti mají červené oblečení jako berušky. A dokonce je mezi nimi i několik černých puntíků.“

V roce 2001 se sbor přestěhoval do nově zrekonstruované budovy bývalých kasáren, kde

²⁷ O souboru. *Kolegium pro duchovní hudbu* [online]. 2014 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.kolegium-klatovy.eu/soubor/>

získal daleko lepší zázemí. Tento rok opět vystupuje na adventních koncertech.

Ve školním roce 2001 - 2002 se Berušky opět účastní adventních koncertů jako každý rok. V únoru se sbor účastnil poprvé krajského kola soutěže DPS v Plzni a umístil se ve stříbrném pásmu. V tomto roce sbor poprvé účinkoval v zahraničí v rámci mezinárodního festivalu „Šumava – Bayerischer Wald“ v německém St. Oswaldu. V tomto roce se od Berušek oddělili žáci 1. tříd kvůli náročnosti skladeb.

V dalším školním roce sbor nacvičil svůj první muzikál a to Příběhy včelích medvídků, který na námět pohádek z večerníčků napsala Dana Martínková. Také tento rok sbor koncertuje na mnoha kulturních akcích a účastní se soutěží. Také v tomto roce dostal přípravný sbor název Prvňáčci.

Rok 2003 - 2004 byl pro Berušky významným, protože uvedly svoje první DVD s názvem „Berušky 2004“ a také vznikla sborová novoročenka. Samozřejmě i v tomto školním roce koncertovaly a soutěžily například v krajském kole soutěže Karlovarský skřivánek v Plzni nebo v klatovské pěvecké soutěži My a příroda, kde zvítězila Kristýna Černá.

Mezi významné koncerty školního roku 2005 - 2006 bych ráda uvedla zahájení týdne irské kultury v klatovské knihovně za přítomnosti irské delegace. Berušky opět tento rok získaly zlaté pásmo v krajské soutěži pěveckých sborů v Rokycanech a společně s Kolegiem pro duchovní hudbu a orchestrem uvedli 1. české nastudování vánočního muzikálu skladatele Bohdana Mikoláška „Čtyři světla pastýře Šimona“. Z této události bylo pořízeno již druhé DVD pěveckého sboru.²⁸

Roku 2006 - 2007 Berušky již potřetí za sebou dosáhly zlatého pásma v krajské soutěži pěveckých sborů v Rokycanech a společně s kroužkem náboženství nacvičily hru s písněmi „Příběh sv. Františka z Assisi“. Sbor byl pozván na mezinárodní festival duchovní hudby a také na festival Doteky. Z tohoto koncertu bylo natočeno další, v pořadí již třetí DVD. Tradičně se zástupci sboru účastnili krajského kola pěvecké soutěže Karlovarský skřivánek v Plzni a soutěže ve zpěvu lidových písní v Rokycanech. Tento rok sbor navštěvovalo 49 dívek a 10 chlapců. Na klavír doprovázeli Eva Bočková, Jaroslav Pleticha a Michaela Šolová, na flétnu Barbora Šolová a Klára Vacínová.

V dalších letech opět sbor koncertuje na obvyklých adventních koncertech a účastní se pěveckých soutěží. Největším počinem v historii pěveckého sboru byl samostatný dvouhodinový koncert v klatovském divadle s názvem „Pohádky, písničky a my“, ze

²⁸ Kronika sboru. *Berušky Klatovy* [online]. 2009 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.berusky-klatovy.com/kronika-sboru/>

kterého má sbor již čtvrté DVD. Významným koncertem ve školním roce 2009 - 2010 byl „Zpíváme šalalalala“ Tento rok se také zapojily do oslav 750. výročí založení města Klatov. Účastnily se obou koncertů Školní akademie, majálesu i kulturního programu pro zástupce zahraničních partnerských měst Klatov.

Na jaře roku 2011 Berušky oslavily 15. výročí od svého založení a vyvrcholením těchto oslav byly dva koncerty v klatovském divadle, které byly zcela vyprodány a účinkovaly zde také DPS Prvňáčci, DPS Karafiát, DDS Otakárek, Berušky REVIVAL, soubor samby, dětská rocková kapela Angels. Z tohoto koncertu mají již šesté DVD.

Další školní rok přinesl koncert Petra Koláře v klatovském divadle, kde sbor zazpíval vánoční písně a společně s Kolářem skladbu Jednou nebe zavolá a také koledu Narodil se Kristus Pán. V tomto roce byly spoluorganizátory charitativního adventního koncertu v klatovském arciděkanském kostele a uspořádaly vánoční koncert v kostele sv. Václava ve Švihově. Také již poosmé obhájily zlaté pásmo na krajské soutěži pěveckých sborů v Rokycanech.

Ve školním roce 2012 - 2013 stojí za zmínku účinkování na celostátní přehlídce dětských pěveckých sborů v Lidicích s názvem Světlo za Lidice, kde Berušky reprezentovaly Plzeňský kraj.

Berušky se ve školním roce 2013 - 2014 staly hostem na koncertu Janka Ledeckého „Sliby se mají plnit o Vánocích“ také v tomto roce obhájily již podesáté zlaté pásmo v pěvecké soutěži v Rokycanech. Také vystupovaly s vlastním koncertním programem na dvou zcela vyprodaných představeních Nový případ Sherlocka Holmese v klatovském divadle.²⁹

4.3.2 Karafiát

Pěvecký sbor Karafiát působí při škole ZŠ Klatovy, Čapkova 126. Pěvecký sbor navštěvují žáci 6. - 9. tříd. Sbor byl založen již v roce 1975, v současné době v jeho čele stojí paní Monika Černá. Na repertoáru má sbor písně různých žánrů a hudebních období od nejstarších dob až po současnost. Do seznamu zpívaných skladeb zařazuje i písně v anglické a německé verzi. Každý rok se sbor účastní adventních koncertů v Kulturním domě Družba, jarních přehlídek sborového zpěvu k výročí osvobození. Vystupuje i na jiných akcích, např. zpívání pro obyvatele Domova seniorů v Újezdci a organizaci Červeného kříže Klatovy, pro Mateřskou školu Studentská ulice. Pro rodiče a veřejnost

²⁹Kronika sboru. *Berušky Klatovy* [online]. 2009 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.berusky-klatovy.com/kronika-sboru/>

uspořádal sbor adventní koncert v klatovském muzeu. Jejich repertoár obsahuje například skladby M. Raichl - Přeštický panenky, P. Eben – Jarní, Lidové - Ještě ty koníčky, Jel sedlák orati, Na našem dvoře, Rožnovské hodiny. Písně 20. století - Oliver Twist, Dobrá zpráva, Tři oříšky, Malý vůz, Pár přátel, Saxana, Den je krásný.

4.3.3 Ostatní pěvecké sbory

Mezi další sbory patří pěvecký sbor Klatováček při ZŠ Klatovy, Tolstého 765. Sbor působí pod vedením sbormistryně Mgr. Hany Haladové. Dalším pěveckým sborem je Kvítek, který před několika lety na 1. stupni založila paní učitelka Mgr. Marcela Fíková. Působí při ZŠ Klatovy, Plánická. Pěvecký sbor byl v tomto školním roce složen z 28 zpěváků z 1. – 5. ročníku. V Klatovech dále působí také dětský pěvecký sbor Zvoneček při ZŠ Klatovy, Masarykově ulici. Sbor byl založen roku 1997 paní Marcelou Fíkovou. V současné době ho tvoří přibližně 40 žáků prvního stupně základní školy, pod vedením Věry Žižkové.

Posledním školním pěveckým sborem, který bych zde chtěla uvést je pěvecký sbor Gymnázia Jaroslava Vrchlického v Klatovech. Vznikl roku 1991. V únoru 1996 se sbor přihlásil do soutěžní přehlídky dětských pěveckých sborů, v okresním kole získal zlaté pásmo. V červnu téhož roku se zúčastnil spolu s šesti dětskými sbory festivalu ve Čkyni. Sbor zpíval při otevření okresního archivu, několikrát při oslavách osvobození Klatov americkou armádou, při odhalení pamětní desky MUDr. Václavu Chmelíkovi. V březnu 1999 zpíval sbor při otevření městské knihovny, od roku 1999 několikrát vystupoval na klatovské radnici, dále uskutečnil dvě cesty do jižních Čech a do Děčína na festival Růžová zahrada. V roce 2001 sbor vystupoval několikrát v Německu. V roce 2002 se sbor zúčastnil festivalu středoškolských sborů Gymnasia cantant v Praze a domů si přivezl umístění ve stříbrném pásmu. Několikrát vystupoval na Festivalu duchovní hudby Šumava Bayerischer Wald společně s pražským Skřivánkem, klatovskými Beruškami a podještědským komorním sborem Cansonetta. V roce 2004 natočil CD Pro radost a potěšení. Na koncertech vystupuje s doprovodnou instrumentální kapelou, kterou tvoří studenti gymnázia. V r. 2008 sbor a kapela vystoupily při odhalení desky J. Hlávky na budově AVU v pražské Stromovce. V následujícím roce 2009 sbor získal pamětní medaili J. Hlávky.³⁰

³⁰ Hudební výchova. *Gymnázium Jaroslava Vrchlického Klatovy* [online]. 2010 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.klatovynet.cz/gymkt/fr.asp?tab=gymkt&id=25&burl=>

5 Současná nonartificiálně hudební scéna

Současná hudební scéna v Klatovech má určitě co nabídnout. Je zde mnoho zajímavých hudebních uskupení. Patří sem určitě také pěvecké sbory ZUŠ, Kolegium pro duchovní hudbu, Symfonický orchestr mladých i pěvecký sbor Šumavan, o kterých jsem se již v této práci výše zmínila.

Jednou z aktivních hudebních uskupení v Klatovech je kapela Music, která se věnuje především produkci společenských akcí, jako jsou např., plesy, firemní večírky i taneční kurzy. Je to kapela složená z pěti členů a hrají na klávesy, saxofon, klarinet, basovou kytaru, kytaru a bicí nástroje z toho 4 členové také zpívají. Jejich repertoár obsahuje hity od 70. let do současnosti a zahrnuje mnoho žánrů.³¹

Další hudební skupinou je Spirála viz [Příloha č. 7] působící v Klatovech, která se věnuje především rockové, popové, jazzové ale i dechové hudbě. Tato skupina účinkuje na svatbách, narozeninách, plesech i zábavách. Vznikla v roce 2002 a v historii této kapely se vystřídalo mnoho hudebníků. Působí hlavně na Klatovsku, Domažlicku a Sušicku. V současné době v kapele hraje Pavel Poslík – bicí, zpěv, Jana Poslíková – flétna, zpěv, Jaroslav Pleticha – klávesy, trumpet, zpěv, Martin Bernas – kytara, saxofon, zpěv, Jaroslav Karhan – kytara, zpěv, Jan Babka – baskytara, Václav Němeček – klávesy, akordeon, kytara a zpěv, Pavel Suchý – kytara, zpěv, Jan Kohout – klarinet, saxofon.³²

Mezi významné hudební uskupení také určitě patří čtyřčlenná metalová skupina Asmodeus viz [Příloha č. 8] původem z Klatov, která vznikla roku 1988. Za dobu její existence se zde také vyměnilo více hudebníků. Je velmi úspěšná a má za sebou již 170 vystoupení. Má několik alb a podílela se na různých hudebních projektech. V roce 2014 vydává své 7. řadové album³³

Další skupinou podílející se na hudební životě v Klatovech je kapela Diadém. Vystupuje na společenských, firemních a podnikových večírcích, maturitních plesech, tanečních zábavách. Jejich produkce je zaměřena na taneční hudbu od 60. let až do současnosti českých i zahraničních interpretů. Obsazení kapely jsou dvě kytary a varhany. Aktivně spolupracuje s kapelou Akord, která hraje především dechovku. Repertoár je sestaven ze skladeb skupin např. Olympic, Turbo, Argema, Premier, Kabát, Blondie, Beatles, Roxette

³¹ O nás. *Kapela Music* [online]. 2009 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.kapelamusic.cz/>

³² Historie Spirály. *Kapela Spirála* [online]. 2010 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.spirala.wz.cz/>

³³ Hlavní stránka. *Kapela Asmodeus* [online]. 2008 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.asmodeus.info/>

P. Novák, K. Černocho, M. David, I. Czaková, E. Presley, B. Adams, Lucie Vondráčková. Další část repertoáru je ve stylu country.³⁴

Jednou z neoriginálnějších klatovských skupin jsou BTnJ. Jejich hudební žánr je směsí funky, rapu, rocku a dalších stylů. Mezi jejich hudební nástroje, na které hrají, patří flétna, kytara, baskytara, klávesy a bicí. V roce 2009 vycestovala do Velké Británie díky spolupráci se skotským hudebníkem. Kapela vydala 3 alba „The best of azbest“, „Chlapi v chlupu“, „Myslivci, co chceš“ a „Hrozen buzen“.

Metalová hudební kapela Trautenberk vznikla v roce 2011 a jde podle mého názoru o nejtípnější hudební uskupení v Klatovech. Kapela nejvíce dbá na svoji prezentaci před publikem, a tak na své vystoupení nosí všelijaké kostýmy, které mají připomínat Krkonošské pohádky. Hrají na dvě kytary, bicí a basy. V roce 2014 skupinu postihla tragická událost. V zahraničí zemřel zpěvák skupiny, Tomáš Paima. Skupina po této události přijala nového zpěváka, a tím je Mírek Císler, který byl dříve členem skupiny Tleskač.³⁵

³⁴ O nás. *Kapela Diadém* [online]. 2008 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.kdesicosi.cz/diadem/?p=onas>

³⁵ Informace. *Kapela Trautenberk* [online]. 2015 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: https://www.facebook.com/trautenberktanzmetal/info?tab=page_info

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zmapování hudebního života v Klatovech. Nejdříve jsem se snažila nastínit hudební historii města a poté jsem se věnovala současnému kulturnímu a hudebnímu dění, které zahrnuje i hudební a kulturní instituce v Klatovech. Také jsem se v této práci věnovala historii a současnému podílu Základní umělecké školy Josefa Klíčky v Klatovech. Má práce obsahuje také Občanské sdružení a hudební spolky v Klatovech a v neposlední řadě se zde také zmiňuji o současné nonartificiální hudební scéně.

Bohužel jsem se při tvorbě této práce setkala se značnými problémy, jakými byla špatná dostupnost aktuálních informací o dětských pěveckých sborech při Základních uměleckých školách, a také bych chtěla zmínit malé množství publikací, které se zabývají hudebním a kulturním děním v Klatovech.

Největším problémem při psaní této práce, ale pro mě bylo vytvoření obsahu a výběr podstatných informací a nejvýznamnějších kulturních i hudebních institucí, jelikož je pro mě město Klatovy vzdálenější a nežiji zde.

Na závěr bych ráda uvedla, že vytvoření této bakalářské práce mě hodně obohatilo o spoustu důležitých informací, které jsem do té doby neznala. Především bych asi chtěla zmínit hlavně hudební činnost zdejší Základní umělecké školy Josefa Klíčky, kde funguje tolik pěveckých uskupení. Tamní Základní školu umění vůbec nemohu srovnat s činností té přeštické ZUŠ, kde funguje na nějaké úrovni jen místní orchestr.

Z mé práce vychází, že město Klatovy má jak bohatou hudební historii, tak určitě i zajímavou a různorodou hudební scénu v současné době.

Snažila jsem se do práce zahrnout všechny dostupné informace, které jsem měla k dispozici. Doufám, že se mi povedlo alespoň nastínit hudební život tohoto kulturního města a docílit tak přehledu hudebních aktivit, které se zde konaly, konají a snad i nadále budou konat.

Resumé

Tato práce obsahuje hudební vývoj lokality Klatovy v západních Čechách od historie města, po současné kulturní dění v této oblasti. Práce zahrnuje nejvýznamnější instituce, hudební památky, významné hudební osobnosti a pěvecké soubory této lokality. Tento hudební přehled je doplněn o řadu příloh v grafické podobě. Práce převážně vychází z dostupné literatury, která pojednává o historii a hudebním dění města Klatov, jež napsali většinou rodáci z těchto oblastí.

Summary

This work includes musical development sites Klatovy in West Bohemia from the city's history, contemporary culture in this area. Work includes the most important institutions in musical relics important musical personalities and choirs this site. This music survey is complemented by a number of annexes in graphical form. Working mainly based on the available literature that discusses the history and musical events in the town Klatovy who wrote most of the natives of these areas.

Použité zdroje informací

Kronika ZUŠ J. Kličky v Klatovech, nečíslováno

KUMPERA, Jan. *Dějiny západních Čech*. 1. díl od pravěku do poloviny 18. století. Vydalo Nakladatelství Ševčík, Solní 5, Plzeň

SÝKOROVÁ, Lenka a Vít ASCHENBRENNER. *Klatovy*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2010, ISBN 978-807-4220-180

VÁŇOVÁ, Ladislava a Zdeněk PROCHÁZKA, *Klatovy (město)*. Vydalo Nakladatelství Českého lesa v r. 2000. ISBN 80-86125-18-1.

<http://www.asmodeus.info/>

<http://www.berusky-klatovy.com/kronika-sboru/>

<http://www.divadlo.klatovynet.cz/sds/organizace.asp>

<http://www.divadlo.klatovynet.cz/sds/predplatne.asp>

https://www.facebook.com/trautenberktanzmetal/info?tab=page_info

http://www.geocaching.com/geocache/GC5GBBC_letni-kino-klatovy?guid=2b3a47de-08d4-4ce8-bbfd-30162d27d09a

<http://www.kapelamusic.cz/>

<http://www.kdesicosi.cz/diadem/?p=onas>

<http://www.klatovynet.cz/gymkt/fr.asp?tab=gymkt&id=25&burl=>

<http://www.kolegium-klatovy.eu/soubor/>

<http://www.kufr-klatovy.com/o-nas/>

<http://www.mksklatovy.cz/mkskt/kulturnidum.asp>

<http://www.spirala.wz.cz/>

[http://www.sumavan.com/napsali-o-nas-/](http://www.sumavan.com/napsali-o-nas/)

http://www.zusklatovy.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=48&Itemid=5

Seznam příloh

1. Český kancionál
2. Základní umělecká škola Josefa Klíčky
3. Dechový orchestr mladých Klatovy
4. Smíšený pěvecký sbor Šumavan
5. Kolegium pro duchovní hudbu Klatovy
6. Dětský pěvecký sbor Berušky
7. Hudební skupina Spirála
8. Hudební skupina Asmodeus
9. Jmenný seznam

Přílohy

Příloha č. 1

Český kancionál (SÝKOROVÁ, Lenka a Vít ASCHENBRENNER. Klatovy)

Příloha č. 2

Základní umělecká škola Josefa Kličky (<http://www.music-nemecek.cz/reference>)

Příloha č. 3

Dechový orchestr mladých Klatovy (<http://dom.unas.cz/index.php>)

Příloha č. 4

Smíšený pěvecký sbor Šumavan (<http://www.sumavan.com/>)

Příloha č. 5

Kolegium pro duchovní hudbu Klatovy (<http://www.katakomby.cz/gallery?gallery=5215>)

Příloha č. 6

Dětský pěvecký sbor Berušky (http://klatovsky.denik.cz/kultura_region)

Příloha č. 7

Hudební skupina Spirála (<http://www.spirala.wz.cz/>)

Příloha č. 8

Hudební skupina Asmodeus (<http://rumzine.com/asmodeus>)

Příloha č. 9

Jmenný seznam

Aschenbrenner Josef

Aschenbrenner Vít

Babka Jan

Běloušek Antonín

Bernas Martin

Bláhová Milada

Bočková Eva

Brabec Antonín

Brabec Lubomír

Císler Mirek

Czayczyk Pavel

Čapek Jan

Černá Kristýna

Černá Monika

Dolanský Jan

Duchek Jan

Durasa Jindřich

Dvořák Antonín

Eibenová Gabriela

Eile Josef

Faflem Antonín

Fibich Zdeňek

Fíková Marcela

Firbasová Julie

Frýda Norbert

Fugger August

Fyrbach Ladislav

Haken Eduart

Haladová Hana

Helmová Anna

Hofman Karel
Hostýnek Jiří
Hostýnková Drahomíra
Hřebec Pavel
Hurníka Ilji
Chmelán Tomáš
Chmelík Václav
Churáček Jiří
Janák Jan
Jelínek František
Ježil Miloš
Jirges Petr
Jírovec Václav
Kamenec Josef
Kaňka Jan
Karhan Jaroslav
Klička Jan
Klička Josef
Klička Mansvet
Klíma František
Kociánová Jaroslava
Kohout Jan
Kolář Petr
Kreuss Filip
Kubaň František
Kyselka Josef
Ledecký Janek
Lhotská Drahomíra
Martínková Dana
Martinů Bohuslav
Měchura Leopold Eugen
Mikoláška Bohdana

Nausch Antonín
Nausch Jakub
Němeček Václav
Novák Vítězslav
Paima Tomáš
Palacký František
Pazour Jiří
Pirner Václav
Pleticha Jaroslav
Plocek Alexandr
Poslík Pavel
Poslíková Jana
Procházka Josef
Procházka Ludevít
Prolová Jana
Pruner Jaroslav
Přemysl Otakar II
Reisingerová Marta
Rejcha Antonín
Röschela Roman
Ruprecht Ondřej
Samiec Pavel
Schinwecker Filip
Siegi Josef
Sládková Ilona
Slovanský Pavel
Smetana Bedřich
Stulík Karel
Suchý Pavel
Svoboda Jan
Šolová Barbora
Šolová Michaela

Talich Jan
Talich Václav
Taxis Rudolf
Tyl Josef Kajetán
Vacínová Klára
Vaniček Bernard
Vavřinec František
Velkoborský Ladislav
Viktor Adam
Vilímcová Ilona
Vimr Zdeněk
Volfová Olga
Wind Antonín
Wisinger Antonín
Žákovcová-Ježilová Alena
Žižková Věra